

Килешенде:

Татарстан Республикасы
Яр Чаллы шәһәре
Мәгариф идарәсе
башлыгы

Р.Н.Кузин

Татарстан

Язучылары берлеге
урынбасары
Язучыларның Чаллы
бүлеге житәкчесе

Ф.М.Сафин

Раслыйм:

Муниципаль автономияле гомуни
белем бирү учреждениссе “21 нче
гомуни урта белем бирү мәктәбе”
директоры

Р.Р.Калимуддин

**Яр Чаллы шәһәре язучылары һәм шагыйрләре иҗатына багышланган
III төбәкара фәнни-гамәли конференция
НИГЕЗЛӘМӘСЕ.**

I. Гомуми мәгълүмат

1.1. Нигезләмә Яр Чаллы шәһәре язучылары һәм шагыйрләре иҗатына багышланган I төбәкара фәнни-гамәли конференция (алга таба - Конференция) үткәү максатын, бурычларын, тәртибен билгели. Конференцияне үткәү тәртибе, алымнары үзгәрергә мөмкин.

1.2. Конференция балалар бакчалары тәрбиячеләрен, мәктәп китапханәләренен педагог-китапханәчеләрен, гомуми белем бирү оешмаларында белем бирү программаларын гамәлтә қуючи педагогларны һәм укучыларны берләштерә.

II. Конференциянең максаты һәм бурычлары

2.1. Укучыларны һәм укучыларны, тәрбиячеләрне, педагог-китапханәчеләрне фәнни-эзләнү эшләренә тарту, интеллектуаль сәләтләрен һәм ижади фикерләвен активлаштыру.

2.2. Бурычлары:

- Яр Чаллы шәһәрендә яшәп иҗат итүче, шулай ук Яр Чаллы шәһәренин чыккан хәзерге вакытта башка шәһәрләрдә яшәүче язучылар һәм шагыйрләрне барлау, ижатларын ейрәнү һәм укучыларны аларның ижаты белән таныштыру;

- укучылarda миллияткә һәм Ватанга хөрмәт тәрбияләү, милли үзаң формалаштыру, татар халкы тарихын ойрәнү, рухи байлыкларны саклау һәм үстерү, телебезгә, милли гореф-гадәтләребезгә, рухи байлыгыбызга мәхәббәт тәрбияләү;

- хәзерге укучыларның гомуми һәм коммуникатив культурасын, социаль адаптациясен һәм гражданлык активлыгын үстерү, фәнни эзләнүләрдә ижадилыкка омтылыш һәм кызыксыну тәрбияләү;

- тикшеренү коллективлары белән ижади мөнәсәбәтләр формалаштыру, бергәләп тере аралашуны оештыру;

- сәләтле укучыларны һәм укутучыларны ачыклау һәм аларның үсеше өчен шартлар тудыру;

- укутучыларның алдынгы тәжрибәсен барлау, эзләнү эшнә тартып, аларны фәнни эшләргә җәләп итү;

- республиканың төп һәм урта гомуми белем бирү мәктәпләре, гимназия, укутучыларның һөнәри үсеш юлларын билгеләү, педагогик тәҗрибәне тарату.

III. Конференцияне оештыручылар

3.1. Конференцияне оештыручылар:

- Яр Чаллы шәһәре Башкарма комитетының мәгариф идарәсе;
- Татарстан Язучылары берлеге, Язучыларның Чаллы бүлеге;
- Яр Чаллы шәһәре муниципаль бюджет учреждениесе “Мәгълүмати-методик үзәк”;
- Яр Чаллы шәһәренең муниципаль автономияле гомуми белем бирү учреждениесе “21 нче гомуми урта белем бирү мәктәбе”.

IV. Конференциядә катнашучылар

4.1. Конференциядә гомуми белем бирү оешмаларының 3-11 сыйныф укучылары, урта гомуми белем бирү оешмаларының укутучылары катнаша ала.

V. Конференциянең эш юнәлешләре

5.1.1. Яр Чаллы шәһәре язучылары һәм шагыйрьләре иҗатына багышланган III төбәкара фәнни-гамәли конференциянең эш юнәлешләре:

Укучылар өчен.

1. Нәфис сүз. Яр Чаллы шәһәре язучылары һәм шагыйрьләре иҗатынан ана образы (3 – 6 сыйныф укучылары өчен).

2. Фәнни-гамәли эш. Яр Чаллы шәһәре язучылары һәм шагыйрьләре иҗатында шәһәр тарихы һәм сугыш темасы бирелеше (7 – 11 сыйныф укучылары өчен).

Укутучылар өчен.

Түгәрәк өстәл. Яр Чаллы шәһәре язучылары һәм шагыйрьләренен иҗатын милице региональ компонент буларак татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә куллану.

VI. Фәнни-гамәли хезмәтләргә таләпләр

6.1.1. Фәнни-гамәли эшләрне һәм укучыларның чыгышын бәяләү критерийлары:

- сайланган теманың актуальлеге;
- проблеманы чишүнен тирәнләгә, тулылыгы, оригинальлеге; эштә кулланылган материалларның сыйфаты;
- авторның мөстәкыйльлек дәрәжәсе;
- чыгыш композициясе, материалны ачу тирәнләгә, дәлилләр;
- эшне курсәтмәлек һәм мавыктыргыч итеп курсәтү;
- куелган проблема буенча әдәбият, чыганакларны куллану, эшләрде сыйтамалар дерес куелу.

Искәрмә: 1. Фәнни эшләрдә автор бер һәм укучыларның фәнни эшләренә житәкчे бер генә була ала.

6.2. Фәнни-гамәли хезмәтләр, чыгышлар бары тик татар телендә генә кабул ителә.

6.3. Хезмәтнең язылу тәртибе.

Текстның күләме 8 басма биттән артмаска тиеш. Тикшеренү эшенен күшүмтасы рәсемнәр, схемалар һәм карталар, фотолар, күшүмтә күләме 5 бит булырга мөмкин. Эш тәзәтүләрсез, А4 форматында (ширифт Times New Roman-14, интервал 1,5, уцнан-1,5; сулдан-2,5 астан-2; остэн-1,5) компьютерда басылган булырга тиеш. Эзләну эшләре папкага тегелеп тапшырыла һәм кире кайтарылмый.

Титул битең белем бирү учреждениесенең тулы исеме, район, катнашучының фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, сыйныфы, тема, эшненең юнаleshе һәм житәкчесенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме языла.

Кереш, йомгак, әдәбият исемлеге, топ өлешиң аерым бүлекләре яңа биттән башлана.

Кулланылган әдәбият исемлеге яңа юлдан алфавит тәртибендә языла.

Республикакүләм башка конкурсларда катнашып призлы урын алган, матбуатта басылган эшләр кабул ителми.

6.3. Чыгыш регламенты һәм бәяләү критерийлары.

Жюри әгъзалары укучыларның һәм уқытучыларның тикшеренү эшләрен түбәндәгे критерийлар буенча бәялиләр:

- проблеманы ачу тирәнлеге, бөтенлек, махсус техника һәм техниканы куллану;
- дорес логикага буйсынган һәм исбатлау өлеши булган көчле аргументлар һәм нәтижәләр күрсәтү; фәнни эш; эш максатларын дөрес билгеләү;
- чыгышының композицион төгәллеге, үз фикерение раслый белү, теманы ачу дәрәҗәсе;
- тәкъдим итегендә эшненең хәзерге заман шартларына туры килүе, күрсәтмә материалның булуы;
- арапашу һәм сейләм культурасы;
- жюри сорауларына жавапларның сыйфаты;
- хезмәтләрне күрсәтмә материаллар, презентацияләр белән баству.

Чыгышларның озынлығы 5-7 минут. Чыгыш вакытында укучы төп уйларны һәм нәтижәләрне кыскача һәм ачык итеп күрсәтергә тиеш. Компьютер презентациясе хуплана.

Эшләр электрон һәм көгазь варианта кабул ителә (икенче турга узучылар көгазь вариантын алып киләләр).

VII. Конференцияне үткәрү тәртибе

7.1. Оештыру комитеты конференциядә катнашу өчен гаризаларны сайлап алу хокукун үзенде калдыра.

7.2. Конференция Яр Чаллы шәһәренең муниципаль автономияле гомуни белем бирү учреждениесе “21 иче гомуни урта белем бирү мәктәбе”ндә үткәрелә.

7.3. Конференция 2 этапта үткәрелә:

I этап – сайлап алу этапы. Катнашу өчен гариза, фәнни-гамәли эшләрне, тезисларны, түләү квитанцияләрен 2025 иче елның 18 февраленә кадәр dgaishar75@mail.ru электрон адресынан авторның фамилиясе күрсәтелгән «Конференция» тамгасы белән архивлаштырмыйча жибәрергә.

Гариза, фәнни-гамәли эш, тезис, түләү квитанцияләрендә катнашучының исемен күрсәтергә. Күрсәтелгән вакыт узгач гаризалар һәм эшләр кабул ителми.

II этапка узучылар исемлеге 2025 иче елның 26 февраленәндә Яр Чаллы шәһәренең муниципаль автономияле гомуни белем бирү учреждениесе “21 иче гомуни урта белем бирү мәктәбе”нен официаль сайтына эленә.

II этап – йомгаклау этапы. Икенче турга узучылар 2025 иче елның 28 февраленәндә Яр Чаллы шәһәренең муниципаль автономияле гомуни белем бирү учреждениесе “21 иче гомуни урта белем бирү мәктәбе”нә чакырыла. Конференция 9.00. сәгатьтә башлана.

Эшләренең көзгөз көзгөз варианты чыгыш ясар алдыннан эксперталар комиссиясенә тапшырыла.

Элемтәгә керү өчен кәрәзле телефон: 89872389640 (МБ житәкчесе Демухаметова Гүләр Фаяз кызы)

7.4. Конференциядә катнашу өчен, гариза-заявка түбәндәгө формада жибәрелә: *кушымта №1*.

7.5. Конференциядә катнашу өчен 200 сум күләмнәдә (һәр эш очен) оештыру взносы түләргә кирәк. Квитанция копияләрен гариза-заявка, эшләр белән бергә жибәрү сорала. Оештыру взносы дипломнар, сертификатлар, оештыру эшләре өчен төттә: *кушымта №2*

VIII. Конференцияне йомгаклау һәм нәтиҗә ясау

Республикакүләм фәнни-тикшеренү конференциядә катнаучыларның чыгышы алдан билгеләнгән критерийлар буенча бәяләнә.

Катнаучыларның чыгышларын тыңдал бетергәннән соң, эксперт комиссиясе утырышы үткәрелә һәм жинүчеләр турында карар чыгарыла.

Эксперт комиссиясенең каары протоколлаштырыла, үзгәрешләр көртелми.

Фәнни-гамәли конференциядә жинүчеләргә дипломнар, сертификатлар, рәхмәт хатлары тапшырыла, дистанцион формада үткәрелсә һәм икенче турға узмаучыларга 10 нчы мартаңтан соң гаризада күрсәтелгән электрон адреска жибәрелә.

Күшымта №1 (Анкетаны бары татарча тутырырга!!!)

АНКЕТА

Катнаучының фамилиясе, исеме, этисенең исеме (тулысынча)	Юнәлеш	Эшнең темасы	Оешма исеме (устав буенча), адресы, телефоны	Элемтә очси телефон, электрон адрес (Укучы очси фәнни житәкчө үз телефон номерын яза)	Укучылар очен – сыйныф, житәкчесе, фамилиясе, исеме, этисенең исеме
--	--------	--------------	--	---	---

РЕКВИЗИТЫ

Күшымта №2

Полное наименование организации	муниципальное автономное общсобразовательное учреждение города Набережные Челны «Средняя общсобразовательная школа № 21»
Краткое наименование организации	МАОУ «СОШ № 21»
Юридический адрес, фактический адрес	РТ, г. Набережные Челны, ул. Железнодорожников д. 65
ИНН/КПП	1650083359/165001001
Расчетный счет	03234643927300001100
л/с	ЛАВ30800070-СОШ21
Наименование банка	ОТДЕЛЕНИЕ-НБ РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН БАНКА РОССИИ/УФК по Республики Татарстан г.Казань
Корреспондентский счет	40102810445370000079
БИК	019205400